

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSAG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társai.

POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:
Dr. BUZA BARNA

Előfizetési ár:
Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona. Negyed
évre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér
Hirdetéseket a legjutányosabb árban közlünk

HALOTTAK

napja megérkezett. Kivilágítjuk a sirokat, koszorúkat viszünk a temetőbe, sirunk és imádkozunk. Így ünnepeljük a halottainkat.

Az ő napjuk van most. A halottaké. És nekünk, szegény-szomorú magyaroknak nagyon sok a halotunk. Nagyon sokat temettünk az utóbbi időben és nagyon sok a sírnivalónk.

Nemzeti becsületünket, régi szép hírünket megölte a kormány és a dicsőséges nemzeti munkapárt. El van az már temetve és mindhiába hullatunk keserű könyveket a pusztulatunk. Vajha csak tetszhalott lenne és fel tudna még támadni régi fényében, régi tisztaságában.

Az anyagi erőnket, gyarapodásunkat, gazdasági fejlődésünket, vagyonunkat, hitelünket eltemette a háboru, elvitte az árvis meg más elemi csapások és amit még ki tudunk izzadni véres verejtékekkel, azt is elveszik tőlünk katonai terhek alakjában. Elveszítünk, eltemetünk és elsiratunk lassan mindent. Nekünk nem marad egyéb, mint a nyomorúság, az inség és az elkeseredés.

Es elveszítjük még a fiainkat a népünket is. A nyomorúság küzdi őket a haza földjéről, nyakra-tőre vándorolnak ki ebből az istentől sujtott, szerencsétlen országból.

Irodalmi jegyzetek.

III.

Van egy pár ismerősöm, akinek a beszédét — (nem a „szókratát,” hanem az asztal melletti diskurálását) — nagyon szeretem hallgatni. Szívesen, kedvesen és szellemesen adják tovább a mondanivalójukat és könnyed biztossággal tudják kifejezni a legmélyebben szántó gondolatokat, a legkomplicáltabb eszmésorokat. De ha papírost és tintát teszek eléjük: keservesen rágnak a tollat, keresik a szavakat és addig cirkalmaznak a mondatokat, amíg világra hoznak egy kitűnő iskolai dolgozatot, amelyből azonban teljesen hiányzik az az elragadó báj, szellem, ötletesség, könnyedséggel párosult mélység, amely az élő beszédüket jellemzi.

Van egy barátom, — most már

Mindezekon felül pedig most temetjük, most siratjuk el a legdrágább kincsünket: az alkotmányunkat, a szabadságunkat, amelyért annyi vér és annyi könyhullott már ebben az országban.

Egymásután döntik romokba alkotmányunk pilléreit, eikobozzák legelemből jogainkat, bilincset raknak a kezünkre, békót a lábunkra, lakatot a szánkra, a nyakunkba ültetik a legsötétebb abszolutizmust.

Bizony tulontul elég okunk van kimenni a temetőbe és elsiratni mérhetetlen veszteségeinket.

Boldogok azok, akik még biznak a feltámadásban, akikből még nem halt ki a hit és remény.

Vannak optimisták, akik azt hiszik, hogy még mindig van visszatérés arról a borzító lejtőről, ahová a panamakormány és pártja juttatta az országot.

Bárcsak igazuk lenne ezeknek az optimistáknak. De mi ugy vesszük észre, hogy mélyebbre sülyedni már nem is lehet. Ez már a halál. Ilyen szomorú halottaknapja már régen nem volt ennek az országnak. Menjünk a temetőbe és sirjunk . . .

De másféle halottaink is vannak. A gyász az előbbieknél szűkebb: a nemzeti veszteségeknek, az ország anyagi és erkölcsi pusztulásának.

jőnevű orvos, — akinél szélesebb látókörű és szeniálisabb embert keveset ismerek. Öröme volt hallgatni, akármiről beszélt, és mindig volt értékes mondanivalója.

Fiatal korában — némi kis korehelykedés miatt — az apja levette róla a kezét. Hogy komolyabb bajba ne jusson, baráti körben mentőakciót indítottunk és sikerült a fiut besegíteni egy nagyobb vidéki nappalaphoz.

Az lett volna a hivatása, hogy mindennap írjon egy „esti levelet” a Pesti Hirlap. A témát szabadon választhatja, csak aktuális legyen. Ennél nekivalóbb, hálásabb feladatot keresve sem lehetett volna találni.

Az első napon itt is egy pár mondatot, amelyben volt alany, állítmány, tárgy, határozó, — de gondolat igazán nem volt benne. Ő

Az ünnepeltetés pedig — az másfajta halottaknak szól. A kivilágítás, a fény, a virágok, az ünnepi koszorú pompájában most azok az erkölcsi halottak díszlegnek, akik az országot ide juttatták. Most az ő napjuk van. Most még nekik süt a nap, a panamistáknak, a becstelének, az alkotmánytipróknak, a nemzet hóhérainak.

Ok maguk rendelik meg maguknak az ünnepi koszorúkat, díszpolgárságokat, bizalmi nyilatkozatokat, amelyeket hűséges pártjuk — a becstelenség pártja — készséggel szállít nekik. Az övük ma az ünnepeltetés, az erkölcsi halottaké. Es ez teszi még szomorubbá ezt a mostani halottaknapját!

Próbáljunk hinni bizni, reménykedni mi is az optimistákkal. Reméljük, hogy lesz ez még máképen is. Reméljük, hogy ezek az erkölcsi halottak nemsokára végérvényesen a ravatalra kerülnek, — a mi elpusztított, eltemetett nemzeti kincseink, becsületünk, alkotmányunk, szabadságunk pedig új életre kelnek. Halottak napján hinni kell a feltámadásban is . . .

De hinni és remélni még nem elég az üdvösséghez. Minden erőnkkel, az elkeseredés kettőzött erejével kell harcba szállnunk a nemzet megrontói ellen. Utolsó

maga tépte össze a kis torzszülöttet és másnap „esti levél” helyett inkább az apjához menesztett bocsnatkérő irásművet.

Es vannak viszont olyanok, akik zavarba jönnek, ha valamit mondani akarnak; az ember azt hinné, hogy kettőig sem tudnak számolni; kapkodnak a kifejezések után, nem képesek bevégezni a félbenmaradt mondatot, nyelnek, nyögnek, vergődnek és szörnyen ostobának látszanak. De ha tollat vesznek a kezükbe, akkor ki tudják tártani a lelkük minden mélységét, közvetlenül, szépen, élvezetesen folynak a mondataik, bátrak, ötletesek, szellemesek. Es csak ilyenkor ismerjük fel értékes voltukat.

En azt hiszem, hogy mind a kettő gyógyítható betegség.

Az előbbinek, — nagy intelli-

genciajú emberek írni nem tudásának, — az oka egyrészt az, hogy némely ember azt hiszi, hogy írásközben okvetlenül „választékosabban” kell kifejezni magát, hálá az iskolai stílusgyakorlatoknak, — másrészt pedig az, hogy az alatt a hosszú processzus alatt, amíg a tollat a tinta mártjuk, a papírosra illesztjük, a betűket egyenként leírjuk lehetőleg olvashatóan, tehát lassan, — ez alatt az idő alatt a gondolat elveszíti azt az eredeti formát, amelyben kifejezésre akart jutni. Írásközben elesavarjuk a mondat szerkezeteket, toldozgatunk, foltoztatunk, addig-addig, amíg éppenséggel nem azt írjuk le, amit mondani akartunk, vagy legalább is nem úgy, ahogyan eredetileg mondani szerettük volna. Még a legjobb esetben is veszít a gondolat közvetlenségéből.

Adja isten, hogy a jövő évi halottak napja kevésbé szomorú legyen.

Abauj a kormány ellen.

Abaujvármegye tegnapielőtti közgyűlése 21 szótöbbséggel bizalmatlanságot szavazott a panamakormányra. Abauj a nemzet ügyének bátor és szókimondó védelmezője, amelyen nem fog semmi ármány, semmi presszió. Híába hajtottak fel a főispán emberei mézes mázos ígéretekkel, lepénzelésekkel egy sereg megtévedt embert, Rákóczi lelke urrá lett a közgyűlésen és győzött a közéleti erkölcs és a szabadságjogok sértetlenségének hatalmas táborra. A Hadik János gróf vezérlete alatt felvonult ellenzék teljes győzelmet aratott. Hadik János gróf tulminás beszédben bélyegezte meg a főispán és híveinek eljárását, a kanonoki stárumért vergődő Tost Barna számlált megpedig izzé-porrá törté félelmetes szóközi erejével. Ugyancsak lehullott a lepel Sziklay Ede főispán mesterkedéseiről is, aki az alispánnal folytatott vitájában teljesen alul maradt. Abauj hatalmas tiltakozása a Tisza-

Ujdonságok naponta érkeznek és megtekinthetők

UJ
divatház!

Fischer Testvérek női divatruházában

***** SÁTORALJAUJHELY, WEKERLE-TÉR 1. SZÁM. *****

kormány ellen jelentős lépés a győzelmes megtorlás felé, amelyek rövidesen el kell következnie, egyuttal pedig példaadás az egész országnak, hogyan kell férfiasan megállni a nemzet igaz ügyének védelmében.

A haldokló gladiátor.

Mai vezércikkünk borus hangulatban, a hazafias elkeseredés jegyében íródott. Azt mondják többek között, hogy a halottak-napi ünnepeltetés most azoknak az erkölcsi halottaknak szól, akik az országot mai siralmas állapotába juttatták. A kivilágítást, a virágokat, az ünnepi koszorúkat, a megrendelt hozsannákat most a panamisták, a nemzet hóhérai kapják.

A cikk megírása óta másképpen változott a helyzet. Az ünnepi koszorúban csorba esett. Még pedig nem is egy.

Először is: Abauj-Tornamegye bizalmatlanságot szavazott a kormánynak. Ez a kormányra nézve súlyos sebet jelent, mert az abauji határozatban az őszinte közvélemény nyilatkozott meg, szemben a megrendelésre szállított álbizalmakkal.

Másodsor: Komárom város törvényhatósági bizottsága is hangsúlyosan kifejezte legnagyobb bizalmatlanságát a kormány iránt, egyenesen nemzeti katasztrófának deklarálván a jelenlegi kormány működését.

Harmadszor pedig: a képviselőház tegnapi ülésén Tisza és kormánya olyan csufos vereséget szenvedett, amely már egyértelmű a haldoklással.

Tisza, a vakmerő gladiátor, a

Néhai Tóth Béla, a legszemlésebb tárcázíró, ezért használt munkaközben írógépet. Így sokkal nagyobb gyorsaságot ért el a gondolat megrögzítésében és a betűk olvashatóságára sem kellett vigyáznia.

Talán még jobb módszer, — bár nem ál mindenek módjában, — egy ügyes gyorsíró alkalmazni, akinek zavartalanul diktálhat az ember, anélkül, hogy a betűkkel való babrálás elvonná a figyelmét az „alkotó” munkától. A stenogrammot azután átíratjuk rendes írásba, amelyen még mindig javíthatunk, fésülhetünk.

A másik betegség, nagy intelligenciájú íróemberek beszélni nem tudása, még könnyebben gyógyítható. Hiszen itt jóformán csak a bátortalanág leküzdéséről és — sok gyakorlattól van szó. Lehet, hogy a gyógy mód esetleg nagyon hosszú időt vesz igénybe, de végeredményben mégis csak nagy sikerrel jár az olyan embernél, akinek csakugyan van mondanivalója.

Aki pedig sem beszélni, sem

nagy cinikus, szánalmasan gyöngy és kapkodó volt. — Látszott rajta, hogy az ellene irányuló szörnyű rohamokkal szemben nem képes megállni. Amikor föltárl az a sok fürtelem, amiből a munkapárt hatalmának alapjai megteremtettek, akkor természetesen, hogy e rendszer vezérének is meg kell inognia.

Az történt ugyanis, hogy az ellenzék bevonult a házbá és számonkérte a margitszigeti panama ügyét.

Sok miadentre iparkodott megfelelni Tisza, de arra az egyre nem tudott megfelelni, hogy amikor elítéli Lukács László cselekedetét, hogyan tartja összeegyeztethetőnek a közéleti tisztességgel: annak gyümölcseit megtartani és élvezni.

Nagyon jól mondták a tegnapi nap ellenzéki szónokai Károlyi, Andrassy és Vázsonyi, hogy az most teljesen mellékes, megadta-e Tisza a játébankra az engedélyt, vagy sem. A fő az, hogy ilyen a révén másfél millió korona került a munkapárti pártkasszába, amely pénzből bőven jutott a Tisza aradi választására is. Ezt Tisza tegnap maga ismerte be, hivatalosan, minden kétséget kizáróan, magában a magyar képviselőházban.

Ez a beismerés pedig a Tisza halotti bizonyítványa. Tehát ő is panamapénzen választatott meg. Most már hiába itéli el a Lukács cselekedetét, ha zsebre vágta és megtartotta annak hasznait.

A tegnapi vereségből Tisza aligha gyógyulhat ki. Az erőszak melküdüllesztő alakja eltűnik és helyette egy, a sikertelen védekezések között vergődő alak állott a képviselőház előtt, meg-

írni nem tud, az se ne írjon, se ne beszéljen.

Van azután még egy típus. Van már határozottan veszedelmes ide azok tartoznak, akiknek egyetlen ép gondolatuk sincs, de frázissokkal, erőszakolt szellemeskedéssel, sokszor plagizált ötletekkel, szemfényvesztéssel ügyesen el tudják takarni bosszantó üres mivoltukat. Ezek a kellemetlen fráterek egyebet sem csinálnak, mint folyton beszélnek és irnak. Sőt legtöbbször könyvnyű sikereket is érnek el, úgy, hogy végre maguk is azt hiszik, hogy amit művelnek, az mind fölig tejfel.

És ami a legrosszabb a dologban: ez már gyógyíthatatlan betegség, amely ellen nincs védekezés. Úgy kellene velük tenni, mint hajdanta a bélpoklosokkal: valami pusztá szigetre száműzni őket, ahol kedvükre írhatnak és fecsegethetnek akár itéletnapjáig.

Doctor.

ijesztve szánalmasságával elsősorban a maga hivat.

Szomorú öröm ugyan, hogy Magyarország miniszterelnökéről ki kellett annak derülni, hogy nemcsak hatalmát, de még megválasztását is panamapénznek köszönheti, — nagyon szomorú öröm mindig újabb és újabb piszkokat felfedezni közéletünkben, — de a Tisza tegnapi veresége mégis csak öröm reánk nézve, mert siettetti ennek a korrupt rendszernek végleges bukását. A panamák hősei, akik szennyes kezükkel merik megnyírni az alkotmányunkat, most már csakugyan nem sokáig élvezhetik piszokból született hatalmukat.

Plebánosok nyugdíja.

A nagymihályi kerület őszi közgyűléséből.

A nagymihályi rk. esperes egyházközség október hó 23-án Málcán tartotta rendes őszi közgyűlést, ahol több fontos ügy tárgyalása után a kassaegyházmegyei nyugdíj-alapokat kezelő központi bizottság ott közölt nyugdíjösszeg megállapítását vette tárgyalás alá.

A kerület egyhangú örömmel vette tudomásul, hogy a központi bizottság az elaggott, vagy beteg sége folytán munkaképtelenné vált papság lehető megélhetését a nyugdíjösszegek fölemelésével kontemplálja elérhetni, de mélyen megszorodott, hogy a központi bizottság a nyugdíj-fokozatok alól magát emancipálni nem akarja s nyugdíjra szorult paptársai között különbséget tenni önját. Ezt a kerület méltánytalannak s a sokat hangoztatott kollegiális szeretettel legkevésbébb összeegyeztethetőnek találja.

Mi kvalifikáción hát az első fokozatra? Szolgálati év? Nem egyezik a szeretettel, hiszen a megélhetése a fiatalabb, de munkaképtelen papnak is csak ép úgy nehéz. A szolgálati eredmény? Nem reális bázis. Mi hát? Kvalifikáción a munkaképtelenség, de nem nyugdíj-

fokozatokra, hanem lehetőleg tisztességes, de föltétlenül egyforma nyugdíjra.

Abrogálja tehát a központi nyugdíjbizottság a nyugdíj-fokozatokra hozott s a szeretettel igazán össze nem egyeztethető határozatát s hozzon újabb határozatot, hogy az összes nyugdíjas már 1914. jan. 1-től datálódó egyforma és pedig évi 1800 K ellátásban részesüljön, ha psdíg ezen összeg a megélhetésre kevésnek bizonyulna, fogadjuk el Schütz Nándor dr. indítványát s állapítsa meg a papság nyugdíjárulékát 2 és fél esetleg 3 százalékban s adja meg az összes nyugdíjasnak egyformán az évi 2000 korona ellátást.

A főispán lapja mult szombati számában a Tisza győri diszpolgárságával kapcsolatban többek között azt írja, hogy: „Magyarország éppen most van átalakulóban, elmaradt félbarbár provinciából modern államá. Igezőn csudálatos! Eppen most, amikor megfullasztják a gyülekezési jogot, megnyomortják az esküdttszék, intézmények, megbénítják a sajtószabadságot, éppen most vedlünk át félbarbár provinciából modern államá. Eppen most, amikor minden napra esik egy-egy, a legbalkánibb fogalmakat is meghaladó koránypanana, éppen most szűnünk meg barbár provincia lenni és éppen most lépünk a modern kulturá államok sorába. Hiszen a vak is láthatja, hogy napról-napra muszkábbak az állapotaink. A kormány panamái sülyeszik az országot a legbarbárabb színvonalra és a kormány jogúpró, alkotmányrontó „munkálkodása” teszi az országot közönséges provinciává. Ezt nevezik munkapárti nyelven haladásnak, fejlődésnek, modern irányzatnak. Így emelnek bennünket elmaradt, félbarbár állapotból a modern kulturá államok nivójára. Ezen a nemes munkán fáradozik a tisztelt nemzeti munkapárt; Tisza István grót miniszterelnök csak éppen úgy, mint Meczner Gyula zempléni főispán. Köszönjük, nagyon köszönjük nekik ezt a dicsteljes munkálkodást.

Szüreti témák.

Termelőik és kereskedők.

A szüret nemcsak Zemplénvármegyében, hanem országwide igen gyenge volt. Nekünk Zemlénieknek legalább az a vigasztalásunk mégis meg van, hogyha gyengébb is volt a termés, de a bor minősége határozottan jobb, mint az elmúlt esztendőben.

A borkereskedők persze ki akarják használni a termés gyenge eredményét és le akarák nyomni a bor árát. A termelőikben pedig nincs meg a kellő összetartás arra nézve, hogy az ezévi jobb minőségű ter-

BLUM GÉZA butorraktára, szőnyegáruháza

Lakberendezések nagy

választékban

Sátoraljaújhely

Saját műhelyemben

rajz- vagy terv szerinti

butorok a legjobb kivitelben és legolcsóbb árban készíttetnek

mést a minőségnek megfelelőleg értékesíthetik és a kereskedők akciója ellen védekezhetnek. Egyébként nem egy termelőt már a szorult anyagi helyzete is arra kényszeríti, hogy a termésén akármilyen olcsó áron is igyekezék tudni.

A borpincészet.

Ezzel a szomorú közgazdasági kérdéssel szorosan összefügg az új helyi állami borpincészet ügye is.

A város ingyen adta a telket a cifra épület részére, amelyről még ma sem tudjuk, hogy voltaképpen mi a rendeltetése.

Mit akar az állam ezzel a borpincészettel?

Ha csupán üzleti céljai vannak az államnak ezzel az intézménnyel, akkor mi az ördögnek adta a város ingyen a területet? Ha pedig csakugyan borközpontnak épült ez a diszépület, amely a közérdeket szolgálja és amelyben a szőlősgazdák elhelyezhetik a termésüket megfelelő előleg ellenében, akkor miért nem kezd meg lát működését most, amikor a legnagyobb szükség lenne rá?

A gazdasági egyesület szőlészeti szakosztálya — úgy tudjuk — felirt ebben az ügyben a miniszteriumhoz. De hát az ilyen feliratokkal előreláthatólag nem sokra megyünk.

Ha az állam nem a közérdek céljaira létesítette a borpincészetet és a cifra épületet nem közraktárnak szánta, akkor a város igenis követelje az átengedett terület vételárát.

Ha pedig azt óhajtjuk, hogy az állam mégis csak a közérdeket szolgáló borközpontként létesítsen Újhelyben, akkor talán legtanácsosabb lesz valamelyik munkapárti képviselőt — természetesen megfelelő provizó ellenében — megbízni a kijárással és esetleg valami tekintélyesebb összeget felajánlani a munkapárti pártkassza céljaira. Akkor talán lesz állami borközpontunk.

Előfizetőinkhez.

Felkérjük lapunk tisztelt előfizetőit, hogy a szeptember végén lejárt előfizetési díjat lehetőleg postafordultával küldjék be, nehogy a lap további szétküldésében akadály legyen.

A tudomány mai állapontja szerint bebizonyíthatatlan az Odol fogak ápolására. — és a legjobbj szájviz: —

Már megint a villanymizéria.

Petróleum a rendőrségen.

Már magunk is unjuk, de — a közérdekre való tekintettel — nem szabad megúnnunk az új helyi villanymizéria folytonos pertraktálásait.

Annak a tintának, papírosnak és nyomefestéknek az ára, amit az új helyi lapok elhasználtak már a közvilágítás botránys állapotának hangoztatásában, már magában véve is elegendő lenne egy polgári háztartás évi villanyszükségletének fedezésére. A vill.-nygyár továbbra is drága pénzért szállítja a sötétiséget.

A multkori városi választások alkalmával maga a villanergyári elnök ur, Mecner Gyula öméltsósága konstatálhatta, miként sötétednek el hirtelen a lámpák és milyen hévvel hangoztatták a képviselőtestületi tagok a gyertya szükségességét.

A villanergyár munkásai az utóbbi időben feltúrták az egész várost. Felásták az utcákat, létrákat cipelték, tornamutatványokat végeztek, nehéz drótkötegeket dobáltak a járókelők fejére, — de a világítás egy mákszemnyivel sem lett jobb, mint eddig volt. Az igaz, hogy rosszabb se, — mert hát rosszabb már nem is lehet.

Megirtuk, hogy a rendőrkapi-

tány több ízben hivatalosan jelentette, hogy nálunk közvilágítás jóformán nincsen is, és maga járt elől a jó példával, amikor a rendőrség udvarán petróleumlámpát alkalmazott, hogy az udvaron legalább némi világosság legyen.

Ugy látszik, hogy a villanergyár főispánja, meg a vele egy húrton pendülő Székely Elek h. polgármester retorzióval akarnak élni a rendőrkapitány bátor szokimondása ellen.

Nem tudjuk, mik a dolog közvetlen előzményei, de annyit tényképpen konstatálhatunk, hogy a rendőrségen most már a délutáni és éjjeli inspekteket is petróleumlámpás mellett kénytelenek ellátni. Már bent, a rendőrség hivatalos helyiségeiben sem ég a villany.

Ezzel szemben azonban a polgármesteri hivatal olykor éjjel is pompás kivilágításban tündöklök, és — amint halljuk — az adóügyi osztály sem nélkülözi a szükséges villanyvilágítást.

Csodálkozok ezen valaki? Vagy kíváncsi valaki ennek a különös tümeménynek a manyarázatára?

Istenem, istenem, micsoda naivság kell ahhoz, hogy ezt valaki meg ne érte. Ha a rendőrkapitány hangoztatta a petróleumvilágítás szükséges voltát, hát hadd legyen a rendőrségen petróleumvilágítás, Természetes. Hogy is meri velakt kritizálni a villanergyár és a villanergyári főispán ur működését. Ugy kell a rendőrségnek. Es úgy kell a városnak. Maradjunk csak továbbra is sötéttségben és fizessünk továbbra is. Az a fő, hogy a polgármester hivatal és az adóügyi osztály ki legyen világítva.

S Z I N H Á Z.

Beharangozó.

December 9-én kezd meg az új társulat működését. A társulat új csak az igazgató, meg egy-két kisebb jelentőségű erő a régi. Jól esnék remélnünk, hogy az új társulattal új rendszert is hozna a színigazgató, — már csak a saját érdekében is, — mert a régi mellett egyáltalán nem lehet kilátása arra, hogy a közönség támogassa, s ne csak az előljáróság és a színügyi bizottság elnöke és főindulata legyen a legnagyobb jutalma, mert

nagy szegénységi bizonyítvány az, ha egy társulat a közönség részéről, mellesben részeseül s csupán túrelmi bárcza mellett működik.

Felesleges dolog az igazgatónak Újhely közönségére panaszokotnia. Közönségünk igazán jó közönség, s áldozatot is hoz, ha esztétikai és művészi érzéke kielégítették, — amint ezt számtalan eset és példa igazolja. De ha pénzéért csupán nyóvótlan és értéktelen dolgokat kap, igazán nem csodálható, ha nem magy lépne a legelső nyájias ígretnek és biztatásnak.

Most már igazán nehéz megjósolni, vajjon számíthat-e az igazgató a közönség támogatására, — legalább is eleinte, mert azt az igazgató is nagyon jól tudja, hogy a közönséget szoktatni és nevelni kell, azt pedig az addigi eredmények azt igazolják, hogy nem szoktatta, hanem eljlesztette.

De ha szakít a régi rendszerrel, a szeont biztosíthatja magának.

H I R E K.

Halottak napja.

Halottak napját az idén is kegyeletesen meg fogja ünnepelni Újhely város közönsége. Szokás szerint november hó 1-én kellene lenni a szokásos kivilágításnak a temetőben, és másnap reggel — a r. kath. egyház szertartás szerint — az ünnepi rekviemnek. Minthogy azonban november 2. vasárnapra esik, és vasárnap napon rekviemet tartani nem lehet, az egész ünneplés egy nappal eltolódik. Vagyis a temetői kivilágítás vasárnap este lesz az ünneplés rekviem pedig hétfőn reggel 9 órakor tartatik meg.

— Az új helyi vásár. A hatóság annak idejében a kolerajárvány miatt betiltotta a vásárokat. Minthogy azonban Újhely és vidéke most kolera mentesnek van nyilvánítva, a hatóság a fenti rendelkezést megváltoztatta és az új helyi állatfelhajtásos országos vásár meglesz tartva november hó 3-án és 4-én.

— Reformációt emlékül ünnepély. A helybeli ref. olvasókör vasárnap délután 6 órakor reformációi emlékül ünnepélyt rendez az áll. elemi iskolában. Szaval: Bajusz György VII. oszt. gym. tanuló. Felolvas: Hájós László VIII. gym. tanuló. Beszédet Domján Elek ág. ev. lelkész és Papp József. mondának.

Nyugodtan alhat,

ha fehéreneműje egész éjen át „ASSZONYDICSÉRET” mosó kivonattal van beáztatva, mert ez a szer a legrövidebb idő alatt nagy könnyűséggel önmaga oldja fel a szennyet s másnap gyorsan és fáradtság nélkül lehet a ruhát SCHICHT „SZARVAS” MOSÓSZAPPANNAL vakító fehérre mosni, mert az „ASSZONYDICSÉRET” és a SCHICHT „SZARVAS” MOSÓSZAPPAN úgy fehéritenek, mint a nap!

25000 koronával szavatolunk a SCHICHT „SZARVAS” MOSÓSZAPPAN és az „ASSZONYDICSÉRET” mosópor tisztaságáért.

Még álmában sem

képzheti el, hogy mennyi vesződséget és mennyi fáradtságot takarít meg, ha az „ASSZONYDICSÉRET” mosó kivonattal és a SCHICHT „SZARVAS” MOSÓSZAPPANNON kívül semmiféle más mosószerrel nem veszi. Ez esetben mindig jó árut vásárol mérsékelt áron és kiméli egyrészt a ruháját, másrészt nem pocskolja el a háztartási pénzt.

25000 koronával szavatolunk a SCHICHT „SZARVAS” MOSÓSZAPPAN és az „ASSZONYDICSÉRET” mosópor tisztaságáért.

— **Beltöltött vásár.** Zemplénvármegye alispánja beltöltötte a november 4-iki mezőgazdasági országos vásárt.

— **Három évig nincs új adótörvény.** Ismeretesek azok a mozgalmak amelyeket nemrégiben az ország összes közigazgatási testületei és ördökképviselői indítottak azért, hogy a nehéz gazdasági viszonyok miatt az új adótörvények életbeléptetését elhalasszák. Annak idején a mozgalom azt eredményezte, hogy az adótörvényeket egyelőre nem lépték életbe. A pénzügyminiszter most olyan intézkedést tett amelyből megállapítható, hogy három esztendőn belül nem lépnek életbe az új adótörvények. A pénzügyminiszter ugyanis körrendeletet adott ki, amelyvel intézkedik az egyenes adóknak 1914—1916. évekre vonatkozó kivételéről. A miniszter rendelete intézkedik az állami egyenes adóknak 1914, 1915., és 1916. évekre vonatkozó kivételéről, az előmunkálatokról, az adókötelezettek és az adótárgyak összeírásáról. Az egyes adónemeknek kiadására szükséges bevételek gyűjtéséről, a számkivétel munkák beszerzéséről, végül ezek alapján az egyenes adókra, ezért a miniszter szükségesnek tartotta, hogy megállapítsa azokat a pénzügyi törvényeket amelyek érvényben vannak, hogy ezzel a félreértéseknek elejét vegye. A miniszter intézkedése folytán a kereskedőknek és az iparosoknak III. osztályú kereseti adóját most már három év tartamára fogják kivetni.

— **Zongora és hegedűtanítást** elvállal Dr. Kárpáthy László. Jelentkezhetni a kiadóban.

Izléses csinos kivitelű névjegyek Landesmann Miksa könyvnyomdájában rendelhetők meg aúj helyi Rákóczi u.

Gálszécsi agarasztársulat. A Zemplénvármegyei agarasztársulat I. évi versenyét október 26 és 27-én tartotta meg. Október 25-én este 8 órakor tartotta az agarasztársulat közgyűlést Dókus Gyula cs. és kir. kamarás alelnök elnöklése mellett. Ez alkalommal voltak a nevezettek: A versenyre Bre. Hámos Antal 2, Tóglássy Andor 1, Gyene István 4, Cséley Márton 4, Stépan Aladár 1, összesen 16 agarat neveztek. Bíró: lett Tóglássy Andor, Pótbíró: Orosz Sándor, Gyepvezér: Thy György.

Az országos agarasztársulást kiküldöttje Br. Hámos Antal volt. A nevezettek lozárása után ismerkedési est volt melyen a szép számmal megjelent agarasztársulások élőlígg kedélyes hangulatban voltak együtt. A verseny mindkét napján gyönyörű őszi idő volt. Ugy a verseny napján miut az azt követő bálon előkelő szép társaság volt jelen. A megjelent előkelőségek soraiba voltak Gróf Andrássy Sándor, Br. Hámos Antal, Molnár Béla, Gyene István, Tóglássy Andor Orosz Sándor és még sokan a helybeli és vidéki intelligencia köréből. Az első és vándordíjat Orosz Miklós O. 6. nevű agara nyerte meg. Második Gyene István Pótbíró nevű agara lett. Az agarasztársulat kedélyes hangulatban világos reggelig tartott.

— **Dr. Weisz Bertalan orvos** lakását Petőfi utca 14 szám alá (az Elite fényképszeti épületébe helyezte át.)

— **Uj sport.** Ne mondja senki, hogy Ujhelyben a sportélet nincs elegendő fellendülve. A sportnak egy új nemét találták fel kedélyes ujhelyi csirkézők, akik egy idő óta gjjelenként állandian azzal foglalkoznak, hogy minden ablakot amely a kezük ügyébe esik, kövel megdobálnak és bevernek. A háztulajdonosok azonban nem tartják mulatságosnak a sportnak ezt az új nemét és már számtalan panasz érkezett a rendőrséghez az ablakbeverések miatt. A rendőrség erőlyesen nyomozza az új sport híveit.

— **Koleragyanus eset.** Teper András szatolmester I. Tokajban koleragyanus tünetek között hirtelen megbetegedett. Az orvosok csak hosszasan rimázkodás árán érthették el, hogy a vizsgálat végett a beteg ürülékét a bakteriologiai intézethez felküldhették. Teper azóta már jobban van s nem is volt kolerában, mert pénteken este hallal jóllakva mézet evett ami a legerősebb gyomru embernél is gyomorrontást idéz elő.

Szerkesztő:
Dr. KÁRPÁTHY LÁSZLÓ

Szerkesztésért felelős:
A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadótulajdonos:
LANDESMANN MIKSA

3980/1913. tkvi sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A királyhalmeczi kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság köz-híró teszi, hogy Biringer Artúrnak Varga Anna elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés 42 kor. tőke, 17 korona 80 fill. már megállapított valamint 16 korona jelenlegi és a még felmerülő költ-ségek továbbá az ezzel csatlakozottak kimondott Sátoraljai helyi Takarékpénztár javára 13000 kor. tőke és jár kielégítése végett az 1881. LX. t. cz. 144. §-a és az 1908. XLII. t. cz. 21. és következő §-ai értelmében a sátoraljai helyi kir. tör. vónyszek és a királyhalmeczi kir. járásbíró-ság területén fekvő: király-halmeczi 1526 sz. betétben A. I. 1—3 sor 866 l. 867.2. és 868. hrsz. alatt foglalt kert és házra 8866 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetett és hogy fentebb jelzett ingatlanok az 1913 november hó 13-ik napjának délelőtti 9 órákor ezen tkvii hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésben elfognak adni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10 százalékát vagyis 886 korona 60 fillért kézzpenben vagy órad-képes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni vagy annak a bíróságnál történt előleges letételét igazoló elismervényt annak átszolgáltatni.

Az 1908. XLII. t. cz. 21. §-ában felsorolt árverezők bánatpénzt letenni nem kötelesek.

Királyhalmec, 1913. aug. 29.

Gabriel sk. kir. jbró.

Kazinczy-u. 13. számú házban igen jó száraz RAKTÁR KIADÓ.

Kiadó lakás.

3 szoba, konyha és mellék-helyiségekből álló lakás azonban kiadó Apponyi-utca 29 szám alatt.

ORVOSOK

állítják, hogy köhögés ellen legjobbak a

Kaiser-féle mell-karamellák
a 3 fenyővel.

Milliók használják

Köhögés

rekedség, hurut, elnyálkásodás fojtóköhögés és tukhurut ellen és a meghülés mellőzéséül.

6100 közj. hitelesített orvosi és magánbizonyítvány kezeskedik a biztos sikerért.

Nagyon jóízű bombon.

1 csomag a 20 és 40 f. 1 doboz a 60 f.

Kaphatók: Widder és Kardos gyógyszer. és Hrabeczy Kálmán drogeriájában Sátoraljai helyi. Kronovits Miksa gyógyszer. Nagy-mihály, Fabian Arnold gyógyszer. Homonna és Hazay Géza gyógyszer-tárában Töketerében.

KIADÓ

november 1-től Dobó-utca 1. számú házban két szoba, előszoba üveg veranda és mellék-helyiségekkel ellátott lakás.

Tudakozódni lehet Behyna Testvérek üzletében.

Ház eladás.

Az Erzsébet királyné utca 6 szám alatti házastelek szabadkészből előnyös feltételek mellett eladó. Ertekezhetni lehet a tulajdonosnál és a kiadó-hivatalnál.

Wotan

Lámpa

A legjobb és a legtartósabb drótszálas lámpa.
Huzott drótszállal 75% árammegtakarítás.

Kapható Villanyzerelési üzletekben, villanytelepeken és a MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-körút 36. Gyár-utca 13.

A „Felsőmagyarországi Cukoripar R. T. Töketerében“, képviselőjében: szárított répaszeletet méltányos napiárban ajánl és részletes felvilágosítással szolgál Neuman Jenő Sátoraljai helyi. Telefon: 17 sz.

Jogtudósok, papok, tanítók a SIROLIN „Roche“-ról:

Mellbetegeknek.

G. R. jogtanácsos, B.-ben.

Használtam a Sirolin „Roche“-t hatással igazán meg vagyok elégedve.

B. P. igazgató, B.-ben. (Keletporoszorsz.)

Évek óta használok a Sirolin „Roche“-t minden kezdődő hurut ellen. — A légzőszervek hajál ellen a legjobbnak találtam.

A. M. plébános, W.-ben.

A Sirolin „Roche“ szabadított meg engem. Gyermekeimnek is adom a szert, ha hurutosak.

F. H. tanító, Fr.-ben.

A Sirolin „Roche“-val meg vagyok elégedve annyira, hogy mindenkinek ajánlom, akiknek légzőszervi baja van. —

A Sirolin Roche keffenes ízű, ótvgygyerjesztő és orvosilag ajánlott szer. Erősíti a tüdőt és légzőszervek ellenállását fokozza. A gyógytárban határozottan Sirolin Rochét kérjünk.

**Divatszövetek,
selymek, kész
blousok csip-
kék és szala-
gok, férfi-, és
női fehérnemű**

Grünberger József

divatáruházában

**Mintákat bér-
mentve küldök**

Naponta érkező ujdonságok.

**A legújabb és leg-
izlésebb Péter-
falvi gyártmányu**

LEVÉLPAPIROSOK

**egyszerű és elegáns
dobozban, a legjobb
minőségekben, kü-
lönfélealakokban és
árakban kaphatók:**

LANDESMANN MIKSA

könyv- és papirkereske-
désében Sátoraljaujhely.

**A „FELSOMAGYARORSZÁGI HIRLAP”
•• kiadóhivatalában. ••**

Vetőbuzát, vetőárpat

teljesen egészséges hibamentes minőségűt
= jutányos áron ajánl =

GRÜNBAUM SIMON termény és magkereskedő
SATORALJAUJHELY Interurbán
Telefon 146.

UNIVERSAL TABLETTA

(fejtájás ellen)

Készíti: **GYARMATI EMIL** városi gyógyszerháza **BAJA**

Hatásában felülmúlja az aspirin tablettákat, minthogy
együttal enyhe hashajtó a salicyl készítmények gyógy-
értékével. — Nem befolyásolja a szív működést.

Felülmúlja a külföldi hason készítményeket.

Kiváló szer meghűlési betegségek, influenza, nátha, zsába,
csuzos és hurutos betegségek ellen. Azonnal fájdalom-
csillapító fej-, fog- és fül-fájásnál, kitűnően bevált ischiás,
rheuma és szegtagatásoknál.

Olcsóbb az eddigi külföldi készítményeknél, egy 20 tablettát tartalmazó üvegső I. K.

Kapható az egyedüli készítőnél GYARMATI EMIL városi gyógysz. BAJÁN

Cs. és kir. Szabad-Keleti-féle
sérvkötők

pneumatikus gummi pelottával
a legökéletesebbek

Ha skötők hölgyek és urak ré-
szére minden altesti
betegség és lógó has ellen.

Gummi görcsér harisnyák.

Műlabákat és műkezeket
amputáltak részére.

Testgyenesítő járó és támgé-
peket.

Mű- és támasztó FÜZÖKET.

Egyenestartókat ferdén nőttek
részére valam.
beteg poláshoz tartozó ösz-
szes czikkeket

a technika legmodernebb elvei szerint, a legjutányo-
sabb gyári árak mellett.

KELETI J. cs. és kir. szabad. sérv-
kötők és testgyene-
sítő gépek gyára.

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 17. vid.

Legújabb háromszemlél több ábrával ellátott
képes árjegyzék INGYEN és BÉRMENTVE.

Alapítva 1878. Telefon 13—76.

LANDESMANN SAMUEL

szilgyártó és nyerges Sátoraljaujhely, Rákóczi-utca 6. szám

Készít és vállal mindentféle e szakmába vágó munkát, javításo-
kat elfogad. — Különlegességek; ostorok, izasztó stb. raktár.

SALGÓTARJANI

Kőszénbánya Részvénytársulat
széintermékei (szobafűtésre és ipari célokra)

NEUMAN JENŐ cégnél

Sátoraljaujhely

rendelhetők meg. Ugyanott legjobb minőségű apró és
durva szemű kétszer mosott kovács szén és kokszt
valamint porosz briket kapható.

Superfoszfát-műtrágya

Káll só

LEGBIZTOSABB

a cs. és kir. kiz. szabadalmazott MALÁRTSIK-féle

patkányirtó pogácsa

patkányok, egerek, vakondok elpusztítására. Próbadoz 2 K. Háziállat-
oknak nem ártalmas. Kapható gyógyszerházakban és drogériákban.

Malártsik György Sátoraljaujhely.

Már megérkeztek

**a legújabb divatu
angol férfi ruha
szövetek, télika-
bát kelmék, női
kosztüm kelmék,**

:: szőrmeáruk ::

**dus választékban.
Férfiöltönyök
mérték szerinti
megrendelésre el-
vállaltatnak :::**

MOSKOVITS HERMAN
posztó és gyapjuszö-
vet divatáruházában
SATORALJAUJHELY
Rákóczi-u. 6. Kispiac.

Jó telekkönyvi praxissal bíró
ÜGYVÉDJELÖLTET vagy gya-
korlott **JOGHALLGATOT** na-
gyobb fizetéssel azonnali be-
lépésre keres **Dr. HOROVITZ**
GYULA ügyvéd, Sárospatak.

Kiadó lakások.

A Kazinczy-utca 5. számú házban
az Osztrák-Magyar Bank fiókja által
eddig bérelt lakás azonnal kiadó.
Ugyancsak kiadó 1914. május 1-től
a Központi kávéház fölött lévő, a
m. kir. Folyammérnökség által bé-
relt lakás.

Őszi ujdonságok

a legszebb választékban : : legolcsóbb árban szerezhetők be.

Klein Kálmán

: : uj áruházában : : Vidékre mintákat bérmentve küldök.

ÓH! JAJ!

**Köhögés,
rekedtség**

és elnyájkódás ellen
gyors és biztos hatásuak

EGGER

mellpasztilái

az étvágyat nem ront-
ják és kítűnő ízűek.

ELJEN!

Egгер mellpasztilái
csakhamar meggyógyított

Megfolyt az az átkozott
köhögés.

Doboz 1 és 2 K. Próbadoz 50 fill.

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

Fő- és szétküldési raktár:

Dr. EGGER LEO és EGGER I. Epest, VI. Révai-u. 2.

Kapható: Sátoraljauhely: Kódr Gyula, Kincsey Péter, Widder Gyula
gyógyszertárakban, Hiralóczy Kálmán drogeriában, Homonna: Fábán
Arnold, Pető Ernő, Nagymihály: Kronovits Miksa, Rácz Henrik, Tolnay
Imre, Sárospatak: Kósa Sándor, Sztrójkó: Dukai Tivadár, Tarcal: Tó-
poczer A. gyógyszerárakban.

ŐSZI TRÁGYÁZAS!

THOMASSALAK

A legjobb és legolcsóbb foszforsavas
mútrágya! Óvakodjunk a hamisítástól!
Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van
és eredeti ólomzár van rajta. Minden
zsák tartalomjegyzékkel van ellátva!

KALMÁR VILMOS

a Thomaspophosphatfabriken Berlin, vezérképviselője

BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 49. SZ.

Különösen a jelenlegi rendkívüli ol-
csó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat.

KOLLARIT - bőrlemez

kaucsuk compositióval bevont ruganyos
viharbiztos és időálló

SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

A jelenkor legjobb tetőfedőlemeze. Vég-
telenül tartós! Régi zsindeletetők átfe-
désére kiválóan alkalmas. Sem mázolni sem
mészlével bekenni nem kell.

Kapható: Herz Kálmán fia, vaskereskedőnél Sá-
toraljauhely. Markovics Mayer fakereskedőnél
Töketerében.

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMA

Utóérhetetlen hatású tüdő- és mellbetegségek-
nél, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalmat okozó
köhögést. Torokgyulladás, rekedtséget és gégeba-
jokát megszüntet, valamint lázt, különösen jó ha-
tású gyomorgörcs és kolika ellen. Gyógyhatású
aranyér és altesti bántalmaknál, tisztítja a veséket
étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést, kítűnően
bevált fogtápisznál, odvas fogak, szájbüznél, valamint
az összes száj- és fogbetegségek, bülfogás ellen.
megszünteti a száj- vagy gyomortól eredő bűzt,
jó hatású pántlikaglisztánál. Meggyógyít minden
sebet, sebhelet, orbáncot, láztól eredő hólyagot, ke-
lét, szemölcsöt, égési sebeket, megfagyott testre-
szeket, vart és kütést. Fülbántalmak ellen kítűnő
hatású. Minden háznál különösen influenza, kolera
vagy más járványoknál kéznél legyen.

Irjunk: **Thierry A. Órangyal-gyógytárának**
Pregrada, Róhítsch mellett.

12 kis- vagy 6 dupla- vagy 1 nagy specialisag 5'60 korona,
Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény.

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi
Centifolia-kenőcse.

Megakadályoz s megszüntet vérmérgezést, fájdalmas
operációkat leggyakrabban feleslegessé tesz. Haszná-
latos gyermekágyas nőknél fájó emlők, tejmegindítás
rekedés, emlékenyenyedés ellen. Orbánc feltört lábak,
sebek, dagadt végtagok, csontszu, fekélyek, útszuru-
s, lővés, vágás vagy zúzódás által okozott sebeknél
kítűnő gyógyhatású szer. Idegen testek eltávolítására
mint: lővés, száika, por, serét, tűske stb., kinővések,
karbunkulus, képződmények, valamint rák ellen, léleg
rothadás, kőrümgyűlés, hólyag, égési sebek, hosszú
betegségeknek előforduló tüdőférdésnél, vérkelekedésnél,
fülfolyásnál, valamint kipálás esetén csezsémkőnél
stb. stb. kítűnő hatású.

2 tégely K 7'60 a pénz előzetes beküldésér, utóvét mellett kapható:
Budapesten kapható. Török József gyógyszerárban, valamint az ország
legjobb gyógyszerárakban. Nagyban: Thaimayer és Seitz, Kocsi-meister
Utódal. Kacsanovits Testv. drogeriákban Budapestben kapható. Ahol
nincs lerakat rendeljünk közvetlenül:

Thierry A. Órangyal gyógyszerárából. Pregrada, Róhítsch mellett

Törvényesen
bejegyzett védjegy.

Kinek drága az egészsége

és pénzt nem akarja hiábavaló dol-
gokra kidobni, az saját érdekében
cselekszik, ha legalább egyszer-két-
szer kipróbálja a világhírű

**Creszlán
Menthol**

Sósorszeszt

a háziszerek királyát

Óvakodjunk értéke-
len utánzatoktól!

Kapható 44 fill. 1.20 és 2.40 K eredeti üvegekben.

Főelárusítás: **LEFKOVITS MIKSA**

fűszer és rövidáru
nagykereskedésében,

Sátoraljauhely. Rákóczy-ute 36.

Csusz, küszvény, reuma, szaggatás, nyilalás, oldalszurás, keresztosont-
fájás, derékoldal- és hátfájás, izom- és inbántalmak, kar- és lábgyen-
geség, merev végtagok és ujjak, gúresük, továbbá hűlés, megfázás,
vagy légúzatból származó által, Ha a fájó testrészt a dörzsölést nem
tűri, vagy borogatást alkalmazunk. Fogfájás, fájfájás, fejssaggatás, haj-
hullás, idegesség, hágyadtság, kimerültség, általános gyengeség esetei-
ben kincessel ér tel a valódi Oroszlán Menthol Sósorszeszt.

Torokfájás, rekedtség gégehurut, influenza, nátha ha felép, ugy em-
lékezzék az Oroszlán Menthol Sósorszesztre, mely a legkítűnőbb és
a legerősebb háziszere. Ezer és ezer más esetben is kítűnő siker-
rel lesz az Oroszlán Menthol Sósorszeszt használva.

Minden egyes üveghez bő használati utasítás van mellékelve. Sok ezer
hálaírat tanuszkodik róla, hogy az Oroszlán Menthol Sósorszeszt az
emberiség jótévedje.

Hirdetések

felvételnek

e lap

kiadóhivatalában.